

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування

“Детальний план території земельної ділянки площею 6,7253 га, кадастровий номер земельної ділянки 5320886000:00:006:0068, за межами населених пунктів (біля с.Тарасівка) Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області”

Замовник у межах своєї компетенції організовує моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення (організовує контроль за станом атмосферного повітря, ґрунтів шляхом замовлення лабораторних досліджень Державна установа “Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України” або передає ці повноваження власнику земельної ділянки та об'єкту будівництва).

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України. Відповідно до Постанови КМУ від 16 грудня 2020 р. № 1272, з метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання відображені в Таблиці 1

Таблиця 1 Зміст заходів, передбачених моніторингом

№	Захід	Виконавець	Строки	Результат
1	2	3	4	5
1	Контроль за використанням земельних ділянок за функціональним призначенням, визначеним містобудівною документацією	Міська рада та її виконавчі органи	Постійно (1 раз на місяць проводити моніторинг)	виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме
2	Охорона ґрунтів (організація досліджень та замірів щодо якісних характеристик ґрунтів) під час будівництва та функціонування об'єктів, передбачених містобудівною документацією	замовник робіт - власник об'єкту; виконавець робіт - ДУ "Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України"	протягом виконання будівельних робіт - постійно, після введення в експлуатацію – періодично (1 раз на рік)	вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
3	Контроль за своєчасним вивозом виробничих відходів; будівельного сміття. Контроль за своєчасною та безпечною утилізацією конструкцій та будівель, визначення можливості та організація повторного використання матеріалів.	власники об'єктів містобудування; будівельні організації, що виконують будівельні роботи; Міська рада та її виконавчі органи у межах компетенції	протягом виконання будівельних робіт – постійно (згідно календарного плану виконання будівельних робіт), протягом експлуатації об'єктів – періодично (1 раз на місяць проводити моніторинг). По закінченню строку експлуатації – протягом місяця після виведення з експлуатації об'єкта	запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування; виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.
4	Контроль за відшкодуванням шкоди для навколишнього середовища у разі видалення дерев	власник земельної ділянки; Міська рада її виконавчі органи у межах компетенції	протягом користування земельною ділянкою, протягом всієї експлуатації об'єкту	

5	Організація контролю за якістю атмосферного повітря	замовник – Міська рада та її виконавчі органи /власник підприємства; виконавець робіт – ДУ “Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров’я України”	Періодично (1 раз на квартал проводити моніторинг)
6	Організація контролю за якістю води в мережі водопостачання	замовник – Міська рада та її виконавчі органи /балансоутримувач мереж; виконавець робіт – ДУ “Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров’я України”	Періодично (1 раз на місяць проводити моніторинг)
7	Інформування Державних органів України, до повноважень яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки	Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об’єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища	Постійно (протягом 3 днів після виявлення загрози)

Контролю підлягає санітарно-захисна зона підприємства, озеленення якої повинно відповідати нормативним вимогам ДСП N 173-96 "Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів".

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Враховувати можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання) – ДДП є доволі стійким до зміни клімату, рішення та показники містобудівної документації можуть бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату.

Серед адаптації до змін клімату є нормативний рівень озеленення, використання новітніх технологій у виробництві та системах опалення в залежності від показників метеоданих.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування,

підприємства, установи, організації та громадяни, які володіють об'єктивною інформацією про виникнення або загрозу виникнення небезпеки для навколишнього природного середовища, повинні негайно інформувати Державні органи України, до повноважень яких належить проведення заходів державного напрямку (контролю) в галузі екологічної безпеки.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник своїм рішенням може утворювати групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), визначати їх склад та порядок роботи.

Виконання ряду планувальних і технічних, визначених містобудівною документацією, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами у сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями:

Впливи проєктних рішень ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, можуть бути виявлені в результаті моніторингу їх реалізації. Моніторинг даних впливів можливо здійснювати за наступними показниками:

- кількість зон згідно плану зонування території, функціональне призначення яких повністю відповідає містобудівній документації, шт. станом на 01.01. звітного року (станом на 2044р. 100% - 1 зона);
- кількість земельних ділянок згідно плану зонування території, функціональне призначення яких повністю відповідає містобудівній документації, шт. станом на 01.01. звітного року (станом на 2044р. 100% - 1 ділянка);
- факт будівництва свердловини водопостачання, водонапірної башти, кількість будівель (станом 2044 р. – 2 будівлі);
- реконструкція та будівництво вулично-дорожньої мережі, км (станом на 2044 рік – 1,5 км (всіх проїздів));
- стан забруднення підземних вод (на межі СЗЗ та житлової забудови), перевищення ГДК від нормативного, кількість випадків (станом на 2044р. – 0 випадків перевищення норм);
- стан забруднення ґрунтів та їх динаміка (на межі СЗЗ та житлової забудови), перевищення ГДК від нормативного, кількість випадків (станом на 2044р. – 0 випадків перевищення норм);
- кількість об'єктів, на яких використані сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі

конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, шт. (станом на 2044р. – 3 будівлі);

*Площі лісових насаджень та водно-болотних угідь відсутні в проєкних межах, тому не розглядаються; обсяги скидання очищених і недостатньо очищених вод у водні об'єкти – не розглядаються, скидання не передбачено.

*Показники надані на 2044р. – розрахунковий період реалізації містобудівної документації, моніторинг даних впливу здійснювати постійно протягом розрахункового періоду.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями:

- площа озелених ділянок в межах СЗЗ (станом на 2044 рік – 13,1 га);
- кількість проб стану атмосферного повітря середньодобових та максимальних разових концентрації забруднюючих речовин у повітрі з перевищенням відповідних граничнодопустимих концентрацій (ГДК), % від загальної кількості проб/день, проб/ місяць, проб/рік (станом на 2044 рік – 0 проб/рік);

- кількість проб якості води з джерел водопостачання, з перевищенням відповідних граничнодопустимих концентрацій (ГДК), % від загальної кількості проб/день, проб/ місяць, проб/рік (станом на 2044 рік – 0 проб/рік);

- кількість будівель, обладнаних сучасними локальними очисними спорудами (станом на 2044 рік – 1 шт.);

- стан облаштування системи відведення поверхневих вод та очищення поверхневих стічних вод, км/рік (станом на 2043р. – 0,145 км);

- кількість проведених планових та позапланових перевірок із залученням зацікавлених сторін органами державного нагляду на підприємствах, шт. (станом на 2044р. – 20 шт.);

- кількість проведених перевірок за дотриманням технологічних та санітарних норм під час будівництва та експлуатації централізованих мереж, своєчасним ремонтом та ефективністю їх роботи, шт. (станом на 2044р. – 20 шт.);

Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати:

Для всіх показників спільні:

- збір статистичних даних;
- лабораторні дослідження;
- натурні обстеження.

Ефективність роботи систем водопостачання та каналізування визначається за результатами лабораторних досліджень якості питної води за хімічними та бактеріологічними показниками.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для

довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку:

Порівняння даних моніторингу між собою надасть реальну картину досягнутого рівня показників, що дозволить визначити недоліки і порушення, що негативно впливають на довкілля, і обґрунтувати необхідні заходи з усунення таких недоліків.

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи у тому числі статистичні дані. Проблему відсутності статистичних даних пропонується вирішити на державному рівні – необхідно внести зміни до форм статистичної звітності у сфері охорони здоров'я та охорони навколишнього природного середовища для отримання статистичних даних по кожному населеному пункту.

Здійснення моніторингу впливів виконання ДДП на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за вищезазначеними показниками з веденням щорічної звітності надасть можливість своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на безпеку і комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи з усунення таких недоліків, а також проводити інформування громади про стан реалізації містобудівної документації, поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення.

Моніторинг навколишнього природного середовища на території Полтавської області здійснюють: Державна екологічна інспекція у Полтавській області (Мінприроди України); Полтавський обласний центр з гідрометеорології (ДСНС України); ДУ "Полтавський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України"; Полтавська філія ДУ "Держгеокадастр" (Мінагрополітики України); Головне управління Держгеокадастру (Держгеокадастр України); а також підприємства, установи та організації, що належать до сфери їх управління.

Підприємства, установи і організації незалежно від їх підпорядкування і форм власності, діяльність яких призводить чи може призвести до погіршення стану довкілля, зобов'язані, у відповідності до чинного законодавства, здійснювати екологічний контроль за виробничими процесами та станом промислових зон, збирати, зберігати та безоплатно надавати дані і/або узагальнену інформацію для її комплексного вивчення.

Замовник документації повинен забезпечити: запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування; виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці згідно Закону України “Про Стратегічну екологічну оцінку”.